

En alternativ vei til fagutdanning:

Lærekandidatordningen

– individuelt tilpasset opplæring
i en begrenset del av et fag

Lærekandidatordningen er en individuelt tilpasset opplæringsplan som gir opplæring i en begrenset del av et fag.

For mer informasjon om denne muligheten, kontakt opplæringskontoret for det aktuelle faget eller Fagenhet for videregående opplæring hos Fylkeskommunen i Sør-Trøndelag ved **Marit Heggeriset**, marit.heggeriset@stfk.no, tlf. 73 86 60 38 eller **Hilde Ingebrigtsen**, hilde.ingebrigtsen@stfk.no, tlf. 73 86 64 48.

Lærekandidat Vilhelm Koren

– Jeg gikk alternativt programfag på Orkdal videregående med individuelt tilpasset læreprogram. Vi hadde vanlige fag, men litt lettere pensum. Jeg lærte om å jobbe i butikk og servicearbeid. Og vi fikk velge praksis allerede det første året. Jeg valgte matvarebutikk, Bunnpris på Fannrem, forteller Vilhelm som er fra Fannrem og nå er ett år inne i sin tid som lærekandidat.

Lærekandidat hos Coop

– Jeg flytta til Orkanger og begynte hos Coop Mega da jeg fikk kontrakt som lærekandidat. Det var meningen at jeg skulle få prøve meg i forskjellige Coop-butikker. Ved påsketider flyttet jeg hit til Coop Prix, og så har det vært snakk om Coop på Byneset.

Spennende å begynne

– Det var litt spennende å begynne på Coop Mega. Jeg visste ikke helt hva jeg skulle gjøre. Jeg begynte i én avdeling, tørrvareavdelingen. I begynnelsen var det vanskelig å finne fram i alle varene og til hvilken plass de skulle ha, men det gikk fort over. Etter hvert kjente jeg hele butikken. Det er en stor butikk å finne fram i. Jobben min

var stort sett å fylle inn varer og å sortere varer som kommer inn fra leverandørene. Tida går fort når en holder på med slikt arbeid. I pausene gikk den sakte, så det er fint å arbeide, sier Vilhelm.

Sitter i kassen hos Coop Prix

– Her hos Coop Prix fyller jeg inn alle typer varer: frysevarer, tørrvarer, frukt og kjølevarer. Og så har jeg begynt å sitte i kassen. Det var ikke så vanskelig som jeg trodde. Det er jo enklere nå enn før, for alt er automatisert. Det er bare å trykke på noen knapper. Kundebehandling er viktig å lære. Når en får et spørsmål fra kunden så skal en for eksempel følge kunden og vise hvor varen er, ikke bare peke. Det er viktig å gjøre det en blir bedt om for at en butikk skal fungere.

Veldig stor forskjell

Det er veldig stor forskjell fra jeg begynte til i dag. Jeg har forandret meg mye. Jeg pratet ikke så mye før. Nå er det lett å prate og være sosial når en for eksempel sitter i kassen. Og det tar ikke så lang tid å bli kjent med en butikk. Tryggheten vokser med erfaringen. Jeg kan nesten alt som de andre kan

og føler meg nå som en av dem, forteller Vilhelm.

Kan bli stressa

– Data blir mye brukt i butikker i dag, bl.a. til varebestilling og utkjøring av prislapper. Varebestilling har jeg ikke prøvd meg på ennå, men prislapper kjører jeg ut. Jeg jobber morgenvakter, så kassaoppgjør har jeg ikke vært borti ennå. Ansvarer en får går for det meste greit, men noen ganger kan en bli stressa. Når kunden er sur kan det være vanskelig å vite hva en skal gjøre, men da er det som regel noen der med mer erfaring som kan takle det.

Det artigste nå

Det artigste nå er å sitte i kassen, men dette forandrer seg etter hvert som en blir kjent med yrket. Det er viktig med variasjon i arbeidet, sier Vilhelm.

Lærekandidat i ett år til

– Jeg skal være lærekandidat i ett år til. Da blir det en prøve med noe teori. Etter dette kan jeg gå videre og ta fullt fagbrev som salgsmedarbeider om jeg vil det.

Ditt valg – din og vår utfordring

– Et nytt kull 10. klassinger i ungdomsskolen skal velge sin vei videre. Hva vil du, som opplæringsdirektør i Sør-Trøndelag fylkeskommune, si til dem?

– Tenk gjerne at du velger noe for de neste åra som skal gi deg et grunnlag for videre læring i skole og i jobbsammenheng. Derfor blir valg av programområde viktigere enn valg av skole. Lytt til din egen stemme, velg noe du har lyst til, sier opplæringsdirektør Inger Christensen.

To hovedvalgmuligheter

– Ungdomsskoleelevene står overfor mange valgmuligheter. I videregående skole er det to hovedvalgmuligheter: studiespesialiserende program og yrkesfaglig program. De som har planer om videre utdanning etter videregående skole, bør velge studiespesialiserende program. Men for alle valg er det viktig å spørre seg: Hva har jeg lyst til? Hva liker jeg å holde på med? Med slike spørsmål kan du finne fram til både

Inger Johanne Christensen er opplæringsdirektør i Sør-Trøndelag fylkeskommune

hovedvalg og hvilket av de ni yrkesfaglige programmene du må velge for å komme inn i det yrket du ønsker deg.

Kunnskap om yrkeslivet

– Mange elever har manglende kunnskap om hva som møter dem i yrkeslivet. Her ligger det en betydelig utfordring for rådgivningen. Kunnskapsløftet har bedret

rådgivningen. Men skal vi lykkes er vi avhengige av et godt samarbeid mellom grunnskole og videregående skole. Store endringer i arbeidsmarkedet gjør det også viktig at arbeidslivet i regionen viser hva de har å tilby, gjerne allerede i grunnskolen, sier Inger Christensen. – Mitt råd til de unge er: Skaff deg mest mulig kunnskap før du velger.

– Læreplassmuligheter og jobbmuligheter – hvordan forholde seg til dette i valget?

– Det viktigste er å velge ut fra lyst og interesse. Da er det lettere å motivere seg for de utfordringene valget innebærer. Ha likevel et øye for det mulige når du velger. Når skoletilbudet planlegges må fylkeskommunen ta hensyn til at søkerne har rett til ett av tre kursønsker, men vi må også ta hensyn til at det innenfor flere fagområder er et begrenset antall læreplasser.

Tilrettelegging av utdanningsløp

– Vi må også ta hensyn til at elever er på ulike utviklingsnivå. Enkelte vil ha behov for tilrettelagte utdanningsløp for å fullføre videregående skole. Hver enkelt elev må bli sett slik at de får best mulig utbytte av skolen. Klarer vi dette, så er mye vunnet for eleven, skolen og samfunnet.

– Er det mulig å velge rett i et samfunn i så rask endring som

dagens samfunn?

– Vi lever i en tid der endringene skjer raskt. Det som vil være et riktig valg i dag, er det kanskje ikke i morgen. Derfor er det viktig å huske på at den videregående opplæringa er en grunnopplæring. Den har en egenverdi, og den skal være en basis og gi mulighet til etterutdanning, videreutdanning og spesialisering når det blir behov for det i framtida.

Fra skole til arbeidsliv

– Overgangen fra skole til å bli arbeidstaker er stor og brå for mange ungdommer. Her ligger det et ansvar på skolen for å forberede dem på hva som venter dem i arbeidslivet. Men det er også viktig at arbeidslivet har forståelse for hvordan ungdom opplever denne overgangen, sier opplæringsdirektør Christensen.

